sætningen af det pågældende stof opfylder et reelt behov, navnlig af teknologisk karakter, og når stoffet ikke udgør en fare for den offentlige sundhed. Det påhviler de kompetente nationale myndigheder i hvert enkelt tilfælde, og under hensyntagen til kostvaner og internationale forskningsresultater, at godtgøre, at deres bestemmelser på dette område er nødvendige for effektivt at beskytte de interesser, der er omfattet af Traktatens artikel 36.

RETSMØDERAPPORT
i sag C-42/90 *

I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

1. *De relevante retsregler*

I Rådets direktiv 64/54/EØF af 5. november 1963 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om konserveringsstoffer, som må anvendes i levnedsmidler (EFT 1963-1964, s. 92) fastsættes en liste over de eneste tilsætningsstoffer, som må anvendes af medlemsstaterne i levnedsmidler.

Øverst på denne liste figurerer sorbinsyre, som har EØF-nummeret E 200, uden at der anføres anvendelsesbetingelser.

Direktivets artikel 1 forbyder medlemsstaterne at tillade anvendelse af andre konserveringsstoffer end de i listen i bilaget anførte. Artikel 2, stk. 1, bestemmer, at når der er fastsat betingelser for anvendelsen af konserveringsstofferne, skal medlemsstaterne sikre, at disse betingelser overholdes.

Artikel 2, stk. 2, bestemmer, at direktivet »[ikke] berører... nationale lovgivninger, hvori det bestemmes, hvilke levnedsmidler, til hvilke der må tilsættes de i bilaget anførte konserveringsstoffer, og under hvilke betingelser dette skal ske«. Andet led i dette stykke er blevet ændret ved Rådets direktiv 67/427/EØF af 27. juni 1967 (EFT 1967, s. 154). Det fremgår af denne nye affattelse, at en medlemsstat kun fuldstændig kan udelukke anvendelsen af et i henhold til direktivet tilladt konserveringsmiddel i de på dens eget område fremstillede og fortærede levnedsmidler, når der ikke består nogen teknologisk nødvendighed for dets anvendelse.

* Processprog: fransk.

Rådet har taget et yderligere skridt i tilnærmelsen af lovgivningerne ved at udstede direktiv 89/107/EØF af 21. december 1988 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om tilsætningsstoffer, som må anvendes i levnedsmidler (EFT 1989, L 40, s. 27), som er et rammedirektiv, hvorefter der skal ske fuldstændig harmonisering af lovgivningerne om tilsætningsstoffer. Dets artikel 12, stk. 2, bestemmer således, at medlemsstaterne ikke må »forbyde, begrænse eller hindre markedsføringen af tilsætningsstoffer, levnedsmidler eller levnedsmiddelingredienser af grunde, der vedrører tilsætningsstoffer, såfremt disse er i overensstemmelse« med dette direktiv, de gældende særdirektiver og det i artikel 3 i direktiv 89/107 nævnte globale direktiv.

Sidstnævnte direktiv er blevet udstedt efter begivenhederne i hovedsagen.

2. *Sagens forhistorie*

Under kontrolbesøg den 5. oktober 1982 i et supermarked i Nice konstaterede tjenestemænd fra Styrelsen for Forbrug og Bekæmpelse af Vildledning af Forbrugerne, at der blev udbudt fint brød til salg, som var fremstillet i Italien under betegnelsen »Panettone«, og som indeholdt sorbinsyre. Dette konserveringsmiddel, der er tilladt efter italiensk lovgivning, er forbudt i Frankrig.

I henhold til en kendelse afsagt af undersøgelsesdommeren i Marseille den 27. august 1986 blev der rejst tiltale mod Jean-Claude Bellon, forretningsfører for SARL Bellon Import, som var ansvarlig for indførslen af varerne til Frankrig, for at have solgt levnedsmidler, der var forfalskede eller sundhedsfarlige (tilsætning af et ulovligt konserveringsmiddel); tiltalen omfattede også salg af levnedsmidler tilsat andre kemiske produkter end dem, hvis anvendelse er lovlig i henhold til fransk lovgivning.

Denne tiltale blev rejst i henhold til den franske lov af 1. august 1905 om bekæmpelse af vildledning af forbrugerne og forfalskninger ved salg af levnedsmidler samt artikel 1 i dekret af 15. april 1912, som bestemmer, at det er »forbudt med henblik på salg at besidde, at udbyde til salg eller at sælge varer og levnedsmidler, når de er tilsat andre kemiske produkter end dem, der lovligt må anvendes i henhold til bekendtgørelser udstedt i fællesskab af landbrugsministeren, økonomi- og finansministeren, ministeren for industriel og videnskabelig udvikling samt sundhedsministeren efter høring af Frankrigs Conseil supérieur d'hygiène publique og Académie nationale de médecine«.

Under straffesagen for den franske domstol gjorde tiltalte gældende, at Rådets direktiv 64/54 tillader anvendelse af sorbinsyre, og at forbuddet mod at indføre en vare til Frankrig, som lovligt fremstilles og forhandles i en anden medlemsstat, er i strid med EØF-Traktatens artikel 30.

3. *Det præjudicielle spørgsmål*

Tribunal de grande instance de Marseille forelagde ved dom afsagt den 20. november 1987 Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er det i overensstemmelse med fællesskabsretten at forbyde indførsel til Frankrig af et levnedsmiddel, som lovligt fremstilles og forhandles i en anden medlemsstat, med den begrundelse, at det indeholder sorbinsyre, et konserveringsmiddel, der er tilladt i henhold til direktiv 64/54/EØF af 5. november 1963, suppleret og ændret ved direktiv 67/427/EØF af 27. juni 1967, ved direktiv 71/160/EØF af 30. marts 1971 og ved direktiv 74/62/EØF af 17. december 1973, idet det i henhold til fransk lovgivning kun er tilladt at anvende dette stof i visse levnedsmidler, der er udtømmende opregnet, uden at der i øvrigt er anført en afgørende begrundelse herfor?«

4. *Retsforhandlingerne for Domstolen*

Forelæggelsesdommen blev registreret på Domstolens Justitskontor den 15. februar 1990.

I henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for Domstolen er der afgivet skriftlige indlæg

— den 7. maj 1990 af tiltalte i hovedsagen ved advokat Grisoli, Marseille, og

— den 17. maj 1990 af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Blanca Rodríguez Galindo, Kommissionens Juridiske Tjeneste, bistået af Hervé Lehman, fransk tjenestemand detacheret til Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse og at henvise sagen til Første Afdeling.

II — Skriftlige indlæg indgivet for Domstolen

5. *Jean-Claude Bellon*, tiltalte i hovedsagen, har først, efter at have henvist til ordlyden af EØF-Traktatens artikler 30 og 36, gennemgået udviklingen i retspraksis vedrørende disse bestemmelser.

Han har anført, at Domstolen i dommen af 11. juli 1974, Dassonville (8/74, Sml. s. 837) ved at antage, at enhver af medlemsstaternes bestemmelser for handelen, som direkte eller indirekte, øjeblikkeligt eller potentielt kan hindre samhandelen i Fællesskabet, må betragtes som en foranstaltning med tilsvarende virkning som kvantitative restriktioner, har anlagt en vid fortolkning af begrebet foranstaltning med tilsvarende virkning.

Ifølge Bellon har Domstolen uddybet denne definition i dommen af 20. februar 1979, »Cassis de Dijon« (120/78, Sml. s. 649) således, at hver medlemsstat er forpligtet til at give en vare hidrørende fra en anden med-

lemsstat adgang til sit område, når den lovligt er fremstillet og bragt i omsætning i denne anden medlemsstat.

Efter Bellons opfattelse har Kommissionen, i sin meddelelse af 3. oktober 1980 (EFT C 256, s. 2) angående den nævnte dom, bekræftet denne retspraksis ved at tilkendegive, at enhver vare, som indføres fra en medlemsstat, principielt skal tillades på enhver anden medlemsstats område, såfremt den er fremstillet legalt, dvs. den er i overensstemmelse med lovgivningen og med god og traditionel fremstillingsskik i eksportlandet samt forhandles på det sidstnævntes område. Kun hindringer for de frie varebevægelser, som er nødvendige for at opfylde tvingende hensyn i almenhedens interesse, for hvis opnåelse de er en væsentlig garanti, kan tillades.

Bellon har også henvist til, at Domstolen allerede i dommen af 19. december 1968, Salgoil (13/68, Sml. s. 661) har statueret, at de undtagelser, som er fastsat i EØF-Traktatens artikel 36, ikke kan fortolkes vidt.

Bellon har anført, at skønt Domstolen i dommen af 5. februar 1981, Kugelmann (108/80, Sml. s. 433) synes at have indtaget en smidigere holdning til spørgsmålet om, hvilke muligheder en medlemsstat har for at fastsætte et vist antal normer i bestemmelserne om varer, følger denne doms begrænsede rækkevidde ikke blot af Domstolens senere praksis, navnlig af dommen af 19. februar 1981, Kelderman (130/80, Sml. s. 527, hvori Domstolen har udtalt, at forskelle i de nationale lovgivninger vedrørende fremstilling af og handel med en bestemt vare kun kan accepteres i det omfang, hvori de kan antages at være uomgængeligt nødvendige for at opfylde tvingende hensyn), men også af Rådets direktiv 83/189/EØF af 28. marts 1983 (EFT L 109, s. 8). Ved dette direktiv indføres der en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter, og der henvises til, at forbuddet mod kvantitative restriktioner for vareudvekslingen såvel som foranstaltninger med tilsvarende virkning er et af Fællesskabets grundlæggende principper, og at hindringer for samhandelen, for så vidt angår tekniske forskrifter, kun er tilladt, hvis de er nødvendige for at opfylde tvingende hensyn og tilstræber et formål af generel interesse, for hvilket de udgør en afgørende garanti.

Hvad særligt angår konserveringsstoffer er Bellon af den opfattelse, at artikel 2, stk. 2, andet led, i Rådets direktiv 64/54 — hvorefter medlemsstaterne fuldstændig kan udelukke anvendelse i levnedsmidler af et konserveringsstof, som er tilladt efter direktivet, når der ikke består nogen teknologisk nødvendighed for dets anvendelse — kun omfatter levnedsmidler, som fremstilles og fortæres på dens eget område.

Bellon har heraf konkluderet, at det franske forbud mod anvendelse af et konserveringsstof som sorbinsyre ikke i det foreliggende tilfælde kan gøres gældende med hensyn til en vare, som lovligt fremstilles og forhandles i Italien. Ifølge et ministerielt dekret af 31. marts 1965 har den italienske lovgiver tilladt anvendelse af sorbinsyre til konservering af levnedsmidler, navnlig konditorvarer, i forholdet 2 000 mg/kg. Det fremgår herved af analyser foretaget under kontrolbesøg, at det fastsatte forhold er blevet overholdt.

Ifølge Bellon må de franske myndigheders holdning, nemlig at modsætte sig forhandling af de pågældende varer under henvisning til den nævnte bestemmelse i direktiv 64/54, hvorefter myndighederne angiveligt kan forbyde anvendelse af sorbinsyre, betragtes som forskelsbehandling, for så vidt den begunstiger en typisk indenlandsk produktion ved at stille varer fra andre medlemsstater ringere.

Bellon har desuden gjort gældende, at når der findes et direktiv om harmonisering på det pågældende område som det nævnte direktiv, mister de franske myndigheders restriktive foranstaltninger enhver berettigelse.

Efter Bellons opfattelse må proportionalitetsprincippet, hvorefter de foranstaltninger, der iværksættes, skal være passende og hindre samhandelen mindst muligt, også finde anvendelse. Ifølge Domstolens dom af 6. maj 1986, Muller (304/84, Sml. s. 1511) skal medlemsstaterne på den offentlige sundheds område under hensyntagen til nationale kostvaner og internationale forskningsresultater godtgøre, at der foreligger en alvorlig risiko. I det foreliggende tilfælde har de franske myndigheder imidlertid ikke bevist, at anvendelse af et konserveringsstof som sorbinsyre udgør en fare for forbrugernes sundhed.

Bellon mener tillige, at dette konserveringsmiddel hører til de tilsætningsstoffer, som kan anvendes i levnedsmidler i henhold til Rådets nyere direktiv 89/107. Han bemærker, at den franske lovgiver har gentaget nævnte direktiv i et dekret af 18. september 1989, som fastsætter nye regler for tilsætningsstoffer, der må anvendes.

Af alle disse grunde har tiltalte i hovedsagen foreslået Domstolen at besvare det præjudicielle spørgsmål således:

»På grund af udviklingen i direktiverne fra Rådet for De Europæiske Fællesskaber er Frankrigs nægtelse af at tillade et levnedsmiddel, som lovligt fremstilles og forhandles af en medlemsstat, med den begrundelse, at det indeholder konserveringsmidlet sorbinsyre, ikke i overensstemmelse med fællesskabsretten.«

6. *Kommissionen* har indledningsvis henvist til, at Domstolen allerede gentagne gange har skullet fortolke ordlyden af direktiv 64/54 (domme af 12. juni 1980, Grunert, 88/79, Sml. s. 1827; og af 5. februar 1981, Kugelmann, der er nævnt ovenfor). Domstolen har således præciseret, at direktiv 64/54 »kun udgør det første stadium i tilnærmelsen af lovgivningerne om konserveringsstoffer, i hvilket stadium der opstilles en fælles liste over de konserveringsstoffer, hvis anvendelse kan tillades«.

Med hensyn til Rådets direktiv 89/107 mener Kommissionen, at en retsakt udstedt i 1988 ikke kan tages i betragtning ved afgørelsen af den tvist, der er indbragt for den nationale ret, og som er opstået på grund af handlinger begået i 1982.

Kommissionen har anført, at på det stadium for tilnærmelse af de nationale lovgivninger, som bestemmelserne om tilsætningsstoffer befandt sig på i 1982, havde medlemssta-

terne, jf. Domstolens udtalelser i dommen af 5. februar 1981 (Kugelmann), ikke pligt til at tillade anvendelse i levnedsmidler af alle de konserveringsstoffer, der er opført på listen i bilaget til Rådets direktiv 64/54. Efter Kommissionens opfattelse ville spørgsmålet også skulle besvares således, såfremt den vare, tiltalte har forhandlet, var blevet fremstillet i Frankrig.

Men når der er tale om en vare indført fra Italien, skal medlemsstaternes kompetence til, i mangel af en fuldstændig EF-harmonisering, at fastsætte bestemmelser for tilsætningsstoffer til levnedsmidler naturligvis udøves under overholdelse af reglerne i Traktatens artikel 30.

Når det forbydes at forhandle et levnedsmiddel, hæmmer det efter Kommissionens opfattelse åbenbart indførslen af denne vare og forhindrer den i virkeligheden. Et sådant forbud kan kun være berettiget i henhold til Traktatens artikel 36 af hensyn til beskyttelse af menneskers sundhed. Kommissionen har anført, at Domstolen i denne forbindelse gentagne gange (se dommene af 14. juni 1983, Sandoz, 174/82, Sml. s. 2445; af 10. december 1985, Motte, 247/84, Sml. s. 3887; af 6. maj 1986, Muller (nævnt ovenfor), og navnlig af 12. marts 1987, Kommissionen mod Tyskland, 178/84, Sml. s. 1227) har udtalt, at det følger af proportionalitetsprincippet, som ligger til grund for Traktatens artikel 36, at et omsætningsforbud for varer, der indeholder tilsætningsstoffer, som er tilladt i produktionsmedlemsstaten, men forbudt i importmedlemsstaten, må begrænses til det, som reelt er nødvendigt for at sikre beskyttelsen af den offentlige sundhed. Domstolen har heraf udledt, at anvendelse af et bestemt tilsætningsstof, som er godkendt i en anden medlemsstat, skal tillades, når en vare indføres fra denne medlemsstat, når tilsætningsstoffet, bedømt ud fra den internationale videnskabelige forskning — navnlig de konklusioner, som Fællesskabets Videnskabelige Komité for Levnedsmidler og *Codex Alimentarius*-Udvalget under FAO og WHO er nået frem til — og under hensyntagen til kostvanerne i importmedlemsstaten, ikke indebærer nogen fare for den offentlige sundhed og desuden opfylder et reelt behov, navnlig af teknologisk art.

Kommissionen har tilføjet, at Domstolen ligeledes i disse domme har fastslået, at en medlemsstat for at vurdere, om de indførte varer opfylder disse kriterier, kan indføre en procedure med tilladelser. Denne procedure skal være let tilgængelig for de erhvervsdrivende, den skal afsluttes inden for rimelig tid, og den skal have form af en generel retsakt, idet et afslag på tilladelse skal kunne prøves ved domstolene.

Kommissionen har anført, at Domstolen endelig har udtalt, at da der er tale om en undtagelse fra princippet om frie varebevægelser, påhviler det de nationale myndigheder i hvert enkelt tilfælde at godtgøre, at forbuddet mod et tilsætningsstof er nødvendigt for effektivt at beskytte menneskers sundhed.

Kommissionen mener med henvisning til meddelelsen af 24. oktober 1989 om fri bevægelighed for levnedsmidler inden for Fællesskabet (EFT C 271, s. 3), at i det tilfælde, hvor et levnedsmiddel indeholder et tilsætningsstof, som ikke er tilladt i dette

levnedsmiddel, men som er opført på en positivliste for Fællesskabet, og for hvilket det teknologiske behov er fastslået, kan alene muligheden af en overskridelse af den acceptable daglige indtagelse begrunde et forbud mod det pågældende levnedsmiddel, eftersom tilsætningsstoffets generelle uskadelighed allerede er vurderet.

Efter Kommissionens opfattelse opfylder anvendelse af sorbinsyre i »Panettone« i dette tilfælde et reelt teknologisk behov. »Panettone« er nemlig en form for bagværk, som ikke er bestemt til øjeblikkelig fortæring. Varen kan opbevares i nogen tid af sælgeren og dernæst af forbrugeren. Det er nødvendigt at anvende sorbinsyre for at undgå bakterieudvikling under oplagringen, før varens emballage åbnes og dernæst også efter åbningen, såfremt køberen ikke forbruger bagværket helt, samme dag emballagen åbnes.

Med hensyn til risikoen for den offentlige sundhed har Kommissionen henvist til, at sorbinsyre figurerer på listen over konserveringsstoffer i Rådets direktiv 64/54 uden særlige anvendelsesbetingelser. Det skyldes, at stoffet ikke udgør nogen alvorlig risiko for menneskers sundhed. Således har FAO's og WHO's Ekspertudvalg for Tilsætningsstoffer til fødevarer for sorbinsyre vurderet den acceptable daglige dosis til 25 mg/kg menneskelig vægt (se Food additives series 5 fra 1974).

Ifølge Kommissionen betyder dette, at en gennemsnitsforbruger med en vægt på 60 kg dagligt kan indtage 1 500 mg sorbinsyre uden nogen risiko for sit helbred. Heraf følger, at såfremt den »Panettone«, som forhandles i Frankrig, indeholder den maksimale dosis sorbinsyre, der er tilladt i Italien for bagværk, dvs. 2 000 mg/kg, kan den gennemsnitlige forbruger indtage 750 g »Panettone« om dagen uden nogen sundhedsrisiko.

Kommissionen har anført, at den ikke råder over oplysninger om, hvor meget sorbinsyre der faktisk er i det »Panettone«, som tiltalte i hovedsagen forhandler i Frankrig, eller over oplysninger, der lader formode, at forbruget i Frankrig af bagværk er af et sådant omfang, at tilladelse til at tilsætte disse varer sorbinsyre skulle kunne medføre, at forbrugerne overskred den acceptable daglige dosis. Kommissionen mener, at det i en præjudiciel sag tilkommer den nationale ret at fastslå disse faktiske omstændigheder og vurdere dem på baggrund af Traktatens artikler 30 og 36, således som Domstolen har fortolket dem.

Af de anførte grunde har Kommissionen foreslået Domstolen at besvare det præjudicielle spørgsmål således:

»EØF-Traktatens artikler 30 og 36 skal fortolkes således, at en medlemsstat, hvis den finder det nødvendigt som afslutning på en let tilgængelig procedure, skal tillade salg af et levnedsmiddel, som lovligt fremstilles og forhandles i en anden medlemsstat, og som indeholder et tilsætningsstof, der er opført på en fællesskabspositivliste og opfylder et reelt teknologisk behov, undtagen i det tilfælde, at de nationale myndigheder godtgør, at tilsætningsstoffet i denne vare er af

en sådan beskaffenhed, at den acceptable daglige dosis i betragtning af forbrugernes kostvaner i denne stat vil kunne overskrides.«

III — Mundtlig forhandling

7. Den *franske regering*, som ikke indgav skriftlige indlæg, har under den mundtlige forhandling tilkendegivet, at de franske myndigheder aldrig har nægtet Bellon tilladelse til at forhandle det omtvistede »Panettone«, fordi Bellon på intet tidspunkt har søgt tilladelse hos de franske myndigheder. Imidlertid fastslås der i et dekret af 15. april 1912 som ændret i 1973 det princip, at der meddeles tilladelse til anvendelse ved ministeriel bekendtgørelse efter høring af to videnskabelige sammenslutninger, nemlig Académie nationale de médicine og Conseil supérieur d'hygiène publique de France. Disse bekendtgørelser præciserer betingelserne og doserne for anvendelse af tilsætningsstoffer og fastsætter regler for deres mærkning samt deres karakteristika og kriterier for renhed.

Den franske regering har forklaret, at tilladelse til at anvende et tilsætningsstof i levnedsmidler kun meddeles efter fremlæggelse af toksikologisk bevismateriale, som godtgør, at stoffet er uskadeligt i de doser, der anbefales for det pågældende tilsætningsstof.

Tilvejebringelsen af dette ansøgningsmateriale er omhandlet i et cirkulære af 8. august 1980, som er offentliggjort i *Journal officiel de la République francaise* af 25. september 1980. Den pågældende sagsbehandling for tilladelser er blevet ændret ved et nyt dekret af 18. september 1989, en ændring, der er foretaget efter de faktiske omstændigheder i nærværende sag.

Den franske regerings befuldmægtigede har under retsmødet forklaret, at denne sagsbehandling i Frankrig består i, at en importør eller en fabrikant, som ønsker at forhandle et levnedsmiddel indeholdende et tilsætningsstof, som ikke er blevet tilladt for disse varer, skal indsende ansøgningsmateriale til Økonomi- og Finansministeriets Generaldirektorat for Konkurrence, Forbrug og Bekæmpelse af Vildledning af Forbrugerne, som skal videresende det til de ovennævnte bemyndigede videnskabelige instanser. Som led i sagsbehandlingen skal de nationale myndigheder inden for en rimelig frist tillade anvendelse af tilsætningsstoffet eller eventuelt nægte den. Denne nægtelse skal begrundes med hensyn til den offentlige sundhed og i givet fald, for at gentage de i Domstolens praksis anvendte udtryk, af grunde vedrørende et reelt behov af teknologisk art.

Sagsbehandlingen skal være let tilgængelig for de erhvervsdrivende og skal kunne prøves ved domstolene.

Den franske regering mener, at Domstolen klart har fastslået, at procedurer af denne type er forenelig med fællesskabsretten på dens nuværende udviklingstrin (se bl. a. Muller-dommen af 6. maj 1986).

Den franske regering har med hensyn til sorbinsyre tilføjet, at dette tilsætningsstof er tilladt i Frankrig i en række levnedsmidler. Nye ansøgninger om tilladelse behandles periodisk af de kompetente videnskabelige instanser. De videnskabeligt sagkyndige, som skal behandle ansøgningerne, tager ikke blot hensyn til risikoen for overskridelse af den acceptable daglige dosis, men

også, når det drejer sig om anvendelse af et konserveringsmiddel, til dets betydning for den mikrobiologiske kvalitet af den vare, som det tilsættes.

Ifølge den franske regering er de levnedsmidler, som indeholder sorbinsyre, og som forhandles i de forskellige medlemsstater, ikke altid de samme. Desuden kan de tilladte doser variere. Hvis samtlige disse levnedsmidler i dag skulle kunne distribueres frit og ukontrolleret i Fællesskabet, ville niveauet for befolkningernes indtagelse af tilsætningsstoffet således utvivlsomt stige stærkt, og der måtte stærkt påregnes at opstå risiko for, at de i de forskellige EF-lande tilladte daglige doser ville blive overskredet i farligt omfang.

Efter den franske regerings opfattelse er det af Kommissionen fremlagte tal, hvorefter gennemsnitsforbrugeren kan indtage 750 g »Panettone« om dagen uden sundhedsrisiko, ikke afgørende, fordi de franske forbrugere også indtager andre levnedsmidler med sorbinsyre.

Af alle disse grunde har den franske regering foreslået, at spørgsmålet fra Tribunal de grande instance de Marseilles besvares som følger: Artiklerne 30 og 36 skal fortolkes således, at en medlemsstat, hvis den finder det nødvendigt, som afslutning på en let tilgængelig procedure skal tillade salg af et levnedsmiddel, der lovligt fremstilles og forhandles i en anden medlemsstat, og som indeholder et tilsætningsstof, der er opført på en fællesskabsliste og opfylder et reelt teknologisk behov. Dette gælder dog ikke, når de nationale myndigheder godtgør, at mængden af tilsætningsstoffer i de pågældende varer er af en sådan størrelsesorden, at den tilladte daglige dosis henset til denne stats forbrugeres kostvaner kan blive overskredet. Endelig har den franske regering tilføjet, at det i betragtning af de faktiske omtændigheder i den tvist, som har givet anledning til det præjudicielle spørgsmål, bør præciseres, at en erhvervsdrivende, der ikke har overholdt den af en medlemsstat indførte procedure for meddelelse af tilladelse, som i øvrigt er i overensstemmelse med Domstolens praksis, ikke kan påberåbe sig Traktatens artikel 30 og 36.

G. C. Rodríguez Iglesias
Refererende dommer